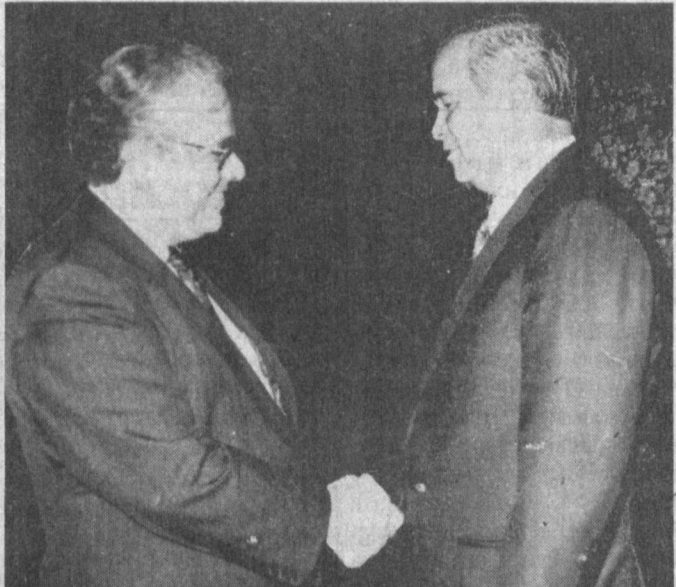

ПРЕЗИДЕНТ ХУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: қабул пайти.

А. Тўраев (ЎЗА) олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов 13 октябрь кунни АҚШ Савдо вазирлиги маслаҳатчиси, АҚШ маъмуриятининг МДХ давлатлари билан энергетика ва савдо соҳаларидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

— Ўзбекистон ҳукумати АҚШ билан турли соҳалардаги алоқаларни янада кенгайтиришга тайёр, — деди Президент Ислам Каримов учрашувда. — Зеро, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантириш учун етарли имкониятлар мавжуддир.

Мамлакатимиз раҳбари Ян Калицки бошчилигидаги делегациянинг Ўзбекистонга ташрифи мазкур имкониятларни янада кенроқ ишга солишда муҳим омили бўлади ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик ривожланишига кўмаклашадиган бўлади.

жиги янги куч бағишлайди, дея унинг билдирди. Ян Калицки Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Ўзбекистон билан иқтисодий ҳамкорлик алоқаларини кенгайтиришга алоҳида эътибор берётганини айтди. У ўзи раҳбарлик қилаётган делегация аъзолари билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш учун етарли имкониятлар мавжуддир.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини ўринбосарлари Ҳ. Султонов, Қ. Ҳаққулов ва Ю. Пайғамбаров иштирок этди.

Қабул чоғида АҚШнинг Ўзбекистондаги Факултетида ва мухтор элчиси Стенли Тумлер Эскудеро ҳозир бўлди.

(ЎЗА).

ТОШКЕНТДА АҚШ БИЗНЕС МАРКАЗИ ОЧИЛАДИ

13 октябрь кунни Тошкентда Америка бизнес маркази ва ҳорижий тижорат хизмати биносига рамзий «тамаил тоши» қўйиш маросими бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини ўринбосари, ташқи иқтисодий алоқалар вазирини ўринбосари Ҳ. Султонов ва АҚШ савдо вазирлиги маслаҳатчиси, АҚШ маъмуриятининг МДХ давлатлари билан энергетика ва савдо масалалари бўйича вакили Ян Калицки раъзий тасмани кесдилар.

Ян Калицки Америка бизнес маркази ва ҳорижий тижорат хизмати ўзбекистонлик ишбилармонларга бизнесни ривожлантиришда амалий ёрдам кўрсатишини таъкидлади. Умуман,

ушбу марказ Ўзбекистон-АҚШ ўртасидаги муносабатлар ривожига ўзига хос ҳисса қўшади.

— Биз бу марказнинг очилишига катта умид боғламоқдамиз, — деди Ҳ. Султонов. — Чунки у мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада кенгайтиришга хизмат қилади. Айни пайтда Ўзбекистонда унлаб ўзбек-америка қўшма корхоналари муваффақиятли фаолият кўрсатаётди. Марказ очилган эса, бундай корхоналар сони янада ортади.

Маросимда АҚШнинг Ўзбекистондаги Факултетида ва мухтор элчиси Стенли Тумлер Эскудеро ҳозир бўлди.

(ЎЗА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БАЁНОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1995 йил 16 октябрдан бошлаб алмаштириш пунктларида валюта операцияларини амалга оширишнинг қуйидаги тартибини белгилайди:

— Шу йилнинг 13 октябридаги биржа савдосини ҳисобга олган ҳолда сотиш курси бир доллар учун 34,5 сўмни ташкил қилади. Валютани сотиш чоғида сотиш қийматининг 20 фоизи миқдорда воситачилик ҳақи олинадиган;

— Аҳолидан эркин алмаштириладиган валютани сотиш олиш бир доллар учун 41,3 сўм қийматига амалга оширилади. Сотиб олиш чоғида воситачилик ҳақи олинмайди.

— Йўлдош ака, сизни директор қақиратдилар.

Эндигина тунги сменадан гаражга қайтган Йўлдош ака котиба кизнинг ўқтам овозидан сергак тортиди. «Нима ишлари бор экан?» Шу ҳаёлда у дарҳол машина ўринидигидан тушиб, қабулхона томон юрди.

Мирсултон ака уни очик чехра билан кутиб олди. Кўчқолаб, бағрига босди.

— Юсак мукофот муборак, дўстим. Директор Йўлдош акага бугун у давлатимизнинг «Шухрат» медали билан мукофотланганлиги ҳақидаги хушxabарни етказганда, оддий ишчи оиласидан чиққан хайдовчи ўзига билдирилган бу юсак хурмат ва эҳтиромдан қалби бир олам қувончга тўлди.

Кўз олдига ўтмиши жонланди.

— Эл хизматига астойдил бел боғласанг ҳеч кам бўлмасан, ўлим, — дерди марҳум отаси Абдумухаммад ола ота унга хамиша.

— Илоё бахтли бўлгин болам, — дея хамиша уни дуо қиларди марҳума онаси Робия ая.

Ўз навбатида Йўлдош ҳам ота-онасининг хурматини жойига қўяр, уларнинг кўнглига қарарди.

У ота-она дуосини олиб кам бўлмади. 51 йиллик умрининг 33 йилини эл хизматига бағишлади. Шахримиздаги 3-автокюбинатда оддий хайдовчи бўлиб ишларди. Унинг колоннасидаги хайдовчилар зиммасига ҳам масъулият, ҳам шарафли вазифа юклатилган. Шахримиздаги нон ишлаб чиқариш корхоналарига бириктирилган бу хайдовчилар уч сменага бўлинишиб тунни тонга улаб заводлардан дўконларга иссиқ нон тарқатишди. Колоннадаги 250 хайдовчи махсуслаштирилган 200 та нон машиналарини бошқаришди.

Йўлдош ака бошқараётган 11-07 ТНП «ГАЗ — 52» машиниси жорий таъмирсириш 197 минг километр масофани босиб ўтди.

Телефон кўнгиригидан Йўлдош ака хушига келди. Автокомбинат директори чақон бориб гушакни кўтарди.

— Эшитман. Ким? Хурсанд бўлмайми... Раҳмат. Яхши.

Гушакни жойига қўйган директор Йўлдош акага юзланди:

— Мукофот билан сиз хизмат қилаётган нон корхонаси бошлиғи Зухриддин

НИШОНДОРЛАРИМИЗ ХАЙДОВЧИНИНГ БАХТИ

Эрматов табриқлапти. Йўлдош ака қабулхонадан чиққанида унинг атрофини бир зумда ҳаммасларни қўриб олишди. Улар орасида корхона шухратини ошираётган Саъдулла Аъзамов, Афзал Абдуллаев, Виталий Жоунис, Салоҳиддин Иброҳимовлар бор эди...

Йўлдош ака билан суҳбатимиз қисқа бўлди.

— Ўз касбинини жуда севаман. Шунинг орасида оилали, бола-чақали бўлдим.

Бир неча йилдан бери жамоатчилик асосида автокомбинат қасаба уюшмасини бошқарман. Корхонамиздаги 800 га яқин хайдовчиға унумли меҳнат қилиши ҳаракат қилаётимиз. Менинг биринчи устозим — акам Мурод Омонов. Уша киши менга хайдовчилик касбини ўргатган. Улардан жуда миннатдорман.

Йўлдош акадан оиласи ҳақида сўраганда:

— Ишимиз шунақа. Дўконларга ўз вақтида нон тарқатмасак миқозлар кутиб қолишарди.

У биз билан хайрлашиб машина қасабасига ўтирди. Бугунги сменасида Йўлдош ака тўрт марта нон заводи билан дўконлар оралиғида қатнаши керак. Агар хар бир рейсида унинг машинасига 1800 килограмм иссиқ нон орттилишини айтидиган бўлсак, умумий ҳисобни чиқариб олиш унчалик қийин бўлмайди.

Махмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТДА: Йўлдош Омонов.

Рустам Шарипов олган сурат.

ИШ УРИНЛАРИ ЯРМАКАСИ

Сергелдаги «Сирдарё» қаҳвахонасининг ҳовлиси эрталабданок турли ёшдаги одамлар билан гажув бўлди. Бу ерда туман бандлик хизмати томонидан бўш иш ўринлари ярмакаси ўтказилди. Мазлумки, Сергел — саноат корхоналари энг кўп жойлашган туманлардан ҳисобланади. Янги ташкил этилаётган кичик ва қўшма корхоналар ҳисобига ҳам иш ўринлари кўпайиб, бироқ, шунга қарамадан, бандлик хизматининг ҳисоби бўйича туманда 158 нафар кишига ишсизлик мақоми берилган бўлиб, уларнинг кўпчилиги ёшлардир. Вақтинча ишсиз юрганлар сони эса бундан ҳам кўпроқ. Ярмаркада тумандаги 94 та корхона ва ташкилотлар қатнашиб, 2000 дан

зиед иш ўринларини таклиф этдилар. Кун давомида 1035 киши керакли иш ўринлари ҳақида маслаҳат олиб, шулардан 300 га яқин турли муассаса ва корхоналарга йўлланма олдилар.

— Йил бошидан бундан бизга мурожаат қилган кишилардан 815 нафари ҳозир турли корхоналарда меҳнат қилишяпти, — дейди бандлик хизматининг бошлиғи Васфия Ниёзова. — Бандлик хизмати ахборот марказининг компютери бутун шаҳар бандлик хизмати тармоқларига уланган бўлиб, ҳоҳловчиларга шаҳарнинг истаган еридан иш таклифи еттишимиз мумкин. Умуман, тумандаги саноат корхоналарининг ҳозирги фаолияти ишсизликни бартароф этишга имконият туғдиради.

Бобур ЭҒАМОВ.

МАРОҚЛИ ТАДБИР

Юнусобод туманидаги 273-мактаб-лицейда тез-тез турли мавзудаги тадбирларни ўтказиб туриш одат тусига кирган. Бу йилги тадбир эса жуда ўзгача бўлди: мактабнинг кенг ва буғизлига тумандаги барча маҳалалар оқсоқоллари, фахрийлари ва хотин-қизлар кенгашларининг раислари йиғилишди.

273-мактаб директори, Тошкент шаҳар кенгаши депутаты Мавлуда Исмаилова, шу мактабнинг кимё ўқитувчиси Аҳрор Тўлаев, «Қизил дехон» маҳалласининг оқсоқоли Саъдулла Лутфуллаев, «Тўрон» наирётининг директори Микжоддин Хайдаровлар мунис, мутабаар онахонлар, нуруний, табаркур отахонларга уларнинг энг эзгу қалб сўзларини билдиришди.

Даврон НУРМАТОВ.

Афро-Осиё Кубогининг эгаси икки учрашувдан сўнг аниқланади. Биринчиси «Пахтакор» марказий стадионида ўтказилади. Мазлумки, сентябрь ойида республикамизнинг ушбу бош футбол майдонига Африка футбол конфедерациясининг вакиллари келиб, унинг ўйинга тайёргилини кўздан кечириган ва ижобий баҳо берган эдилар.

«Афро-Осиё — 95 Кубоги»нинг жавоб беллашуви ноябрь ойида Нигерияда бўлиб ўтади.

Ботир ҲАКИМОВ.

СОҲИБКОРЛАРГА ЁРДАМ

Тошкент индустриал-педагогика техникумининг талабалари хар йили кузда «Қиёрай» богдорчилиги жамоа ҳужжатининг соҳибкорларига ҳосилни йиғиштириб олишда ёрдамга чиқадилар. Шундай хайрли анъанага кўра, техникум талабалари бу йил ҳам хашарга чиқдилар. Утган кун эса, техникумининг ўқув-тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари Комил Қодиров ва Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи кўмитасининг вакиллари талабалар хузурига «хорма-бор бўл»га чиқдилар. Талабаларнинг қувноқ даврасидаги диққаш суҳбатлар ва айниқса шаҳар Ёшлар Иттифоқи кўмитасининг маданият-тарбият ишлари бўйича мудири Абдуманнон Собиров бошчилигидаги санъаткорларнинг чиқишлари катта таассурот қолдирди.

— Талабаларнинг соҳибкорларга ёрдами, — дейди Абдуманнон Собиров, — уларнинг Ватан, она-табиғатга бўлган меҳрини ҳам оширади. Ёш йигит-қизлар бу тароватли боғлар, далавлар Ватанимизнинг бойлиғи эканлигини, уларни асраб-авайлаш кераклигини, мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона тер тўкиш кераклигини чуқур англаб етдилар. Ва энг муҳими — ёшларнинг барча ижобий савия-харақатлари Ёшлар Иттифонининг доимий эътиборида эканлигини бугунги тадбир орқали намоён бўлди.

Беҳзод ҲОШИМОВ.

«Тошкент оқшом» газетасига яқка тартибда обуна бўлаётганларнинг сафи орттиб бормоқда. Собир Раҳимов туманидаги 69-алока бўлимига кириб бора туриб, газеталарнинг обуна баҳо-лари ҳақида гаплашяётган бир неча ёшларга дуч келди.

ЕНГ ШИМАРИБ

Ҳамза тумани махсус обуна пунктида келгуси йил обунаси учун барча йул-йўриқлар аниқ қўрсатилган. Обуна баҳо-лари ва газет-журналларнинг ному қўзга аёқол ташланадиган жойга илиб қўйилган. Бир даста обуна варақасини тўлдиряётган аёлни суҳбатга тортиди. У Тошкент юк ортши ва тушириш шохбёканининг вакили Светлана Матроенина-дир.

— Биз хар йили обуна бошланиши билан ўз жамоамиз учун республикамизда чиқадиган барча нашрларга ёзилади. Шулар орасида, албатта

«ТО» ПАҚРАСИ

МАМПАКАТИМИЗДА

• Вазирлар Маҳкамасида АҚШ савдо вазирлиги маслаҳатчиси, АҚШ маъмуриятининг Хамдўстлик мамлакатлари билан энергетика ва савдо соҳаларидаги ҳамкорлик масалалари бўйича вакили Ян Калицки бошчилигидаги делегация аъзолари билан икки мамлакат ўртасида савдо ва энергетика соҳаларидаги ўзаро тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр айирбошладилар.

• Урганчада Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик тақдирининг «Атроф-муҳитни тиклаш» мавзусидаги семинари ниҳоятини етди.

• Келгуси йил август ойидан бошлаб «Ўзбекистон хаво йўллари» миллий авиакомпанияси йўналишлари бўйлаб жаҳонга машҳур «Боинг» самолётсозлик компаниясининг хаво кемалари уча бошлайди.

• Республика прокуратурасида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг наркотик моддаларни назорат қилиш бўйича халқаро дастури мутахассиси профессор Муҳаммад Оят билан учрашув бўлди.

• Бугун Тошкентда Миср киноси кунлари очилди.

ҲАМДУСТИКДА

• Бугун собиқ Югославияда тинчлик ўрнатиш юзасидан халқаро ҳамжамиятининг боғловчи гуруҳи аъзолари Москвага келадилар. Улар икки кун давомида Босния муаммосини ҳал этиш юзасидан ўзаро фикр айирбошлайдилар.

• Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ташкилотнинг Чеченистондаги миссияси ваколати яна ярим йилга узайтирилди. Бу миссия вакиллари Чеченистонда эзилиб қолган музокараларни тезроқ яна бошлаш зарурлигини таъкидламоқдалар.

• Туркменистон Демократик партияси сиёсий кенгашининг пленуми Сапармурод Ниязов бир умр Туркменистон Президенти ва Демократик партия етакчиси лавозимларида қолгани лозимлиги нияти билдирилган қарор қабул қилди. Бу партиянинг бошланғич ташкилотлари, хусусан Ашқо-бод шаҳар қўмитаси ушбу ташаббусни қўллаб-қувватладилар.

• Кеча Москвада номаълум террорчи Россия пойтахтига саёхатга келган жанубий корейликлар бўлган автобусни гаровга олди. Ҳуқуқ-тартибот ходимларининг қатъий ҳаракатлари натижасида террорчи отиб ўлдирилди, гаровга олинганларга Ҳинкаст етди.

• Россия Давлат думаси қабул қилган қонунга мувофиқ, 1995 йил 1 ноябрдан пенсияларнинг энг кам миқдори 57.750 рубль, 1 декабрдан 60.500 рубль, 1996 йил 1 январдан эса 63.200 рубль бўлади.

ХОРИЖДА

• НАТОнинг расмий делегацияси бугун Литвага келади. Бу мамлакат раҳбарияти билан Шимолий Атлантика блокин кенгайтириш масалалари муҳокама этилади. Ушбу расмий делегация келгусида НАТОга аъзо қилиб олиш мўлжалланаётган Шарқий ва Марказий Европанинг 8 мамла-кати бўлади.

• Туркия Президенти Сулаймон Демирел Бош вазир Тансу Чилер томонидан тузилган ҳукумат янги таркибини тасдиқлади.

• Америка Қўшма Штатларининг Кубага нисбатан сиёсатида ўзгаришлар рўй бермоқда. Жумладан, Президент Билл Клинтон АҚШ оммавий ахборот воситаларига Кубада ўз ваколатхоналарини очишга, Америка фуқароларининг Кубага боришига, ҳукуматга тааллуқли бўлмаган ташкилотларга Кубада кенг фаолият олиб боришга ижозат берди.

• Австриянинг коалицион ҳукумати уни тузган сиёсий партиялар ўртасидаги қелишмовчиликлар сабабли 11 ой фаолият кўрсатгандан сўнг истеъфого чиқди. Мамлакат парламенти ўз-ўзини тарқатиб юбориш ва 17 декабрда мuddатидан илгари сайловлар ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

• Тинчлик учун 1995 йилги Нобель мукофоти кирк йилдан бери ядровий қуролсизланиш учун қураш олиб бораётган Погуж ҳаракати ва унинг етакчиси Жозеф Роуд Брат-га берилди.

• Химия бўйича 1995 йилги Нобель мукофоти Ернинг озон қатламини тадқиқ этиш учун америкалик Марко Моли-но ва Шервуд Роланд ҳамда голландиялик Пауль Крутценга берилди.

• Физика бўйича 1995 йилги Нобель мукофоти атом соҳасидаги тадқиқотлари учун америкаликлар Мартин Перл ва Фредерик Рейнсга берилди.

• Кеча Ироқда Президент Саддам Ҳусайн ваколатлари-ни узайтириш юзасидан референдум ўтказилди.

Обуна — 96

«ОҚШОМ»НИ ЙИЛ БУЙИ ОЛИШАДИ

дик. Уларнинг бири шу тумандаги «Ғайрат» маҳалласида истиқомат қилувчи Нодир Шайхон газетани ҳақидаги ўз фикрларини шундай баён этди:

— Утган йили ҳам ва мана келгуси йил учун ҳам «Тошкент оқшом»га обуна бўлдим. Обунанинг афзалликлари томони йил бўйи газеталар уйимиздан ари-майди. Гоҳо дўконлардан олиш-га улгурмай қоламиз. Шундай вақтда йиллик обунанинг нечоғ-лик аҳамиятли эканлигини кўн-глимдан ўтказиб қўяман.

Газета саҳифаларида бери-ладиган «02» хабарлари, турли хил тижорат ахборотлари ва

бошқа долзарб мавзудаги ма-қолаларни севиб ўқийман. Ои-ла аъзоларимиз билан қўл хоҳларда «Дам олиш оқшоми-да» саҳифасини биргалашиб ўқи-б, айрим нарсаларни му-шоҳада ҳам қиламиз. Истагим келгуси йилда мана шу «02» хабарларининг ёнига «Ҳодиса бўлган жойдан» деган рухн ос-тидаги материаллар берили-ши йўлга қўйилса. Шунингдек ҳозирги кунда ички бозори-мизни тўлдирувчи ҳаракат қи-лаётган ёш тадбиркорларнинг иш тажрибалари ҳақида кўп-роқ материаллар уюштирилса нур устига нур бўлар эди.

Назира АСАДОВА.

килотлар биринчи кундан обу-нага энг шимаришди.

Масалан, «Тошкентдамаҳ-сулотлари» корхонаси 3 нуска «Тошкент оқшоми»га, 4 нуска «Вечерний Тошкент»га ёзи-лишди. Яқка тартибдаги бу-начиларимиз имкониятларига қараб 3 ва 6 ойга ёзилишмоқ-да. Шунингдек мавжуд туман-даги 15 та алоқа бўлимининг ҳаммасида талабга қараб қў-шимча махсус қўлланадиган қўп-ла турли ўрнатилмоқда.

Тумандаги «Эркинлик» ти-жорат ишлаб чиқариш ҳусусий фирмаси ҳамда Тошкент ша-ман заводи жамоаси ҳам «Тош-кент оқшом» ва «Вечерний Тошкент»га обуна бўлишди.

Гулнор МУХТОРОВА.

Футбол

МАҚСУДОВНИНГ «ХЕТ-ТРИК»И

Аввалги карвонбошлик мавқеини тиклаш «Нефчи»га осон кечмаяпти. Утган ҳафта-да «Пахтакор» билан бўлган ўйиндаги мағлубиятдан сўнг, фарғоналиклар бор аламлири-ни «Марказий армиячи-лар»дан олишга ҳаракат қи-лдлар. Аммо кеча бўлиб ўт-ган учрашув давомида таша-бус «Нефчи» томонида бўл-

са-да ҳисоб очилмади. Бутун мавсум давомида, қолаверса кетма-кет уч йиллик пешқа-да «Пахтакор» билан бўлган ўйиндаги мағлубиятдан сўнг, фарғоналиклар бор аламлири-ни «Марказий армиячи-лар»дан олишга ҳаракат қи-лдлар. Аммо кеча бўлиб ўт-ган учрашув давомида таша-бус «Нефчи» томонида бўл-

зирча хар бир жамоа олдида имкониятлар мавжуд.

Утган кун билан «Пахта-кор» — «Янгир» учрашувиди мухлислар яна бир қиройли ўйиннинг гувоҳи бўлдилар. Айниқса пахтакорчи Шухрат Мақсудов алоҳида маҳорат кўрсатиб тўпни уч маротаба меҳмонлар дарвозасига йўл-лади ва «хет-трик»ка эришди.

Жавобсиз тўртинчи гол муаллифи эса Абдуқаҳҳор Маъруфалиев бўлди.

Шу кунни бўлиб ўтган 27-тур ўйинларининг қолганла-рида эса қуйидаги натижа-лар қайд этилди:

АСК — «Динамо» — 0:0. «Трактор» — «Наврўз» — 2:1. «Политотдел» — «Атласчи» — 1:0. «Сўғдиёна» — «Чирчик» — 1:1. «Темирйўлчи» — «Машнаб» — 0:0. «Навбахор» — «Нурафшон» — 3:0.

Баҳром ҲУСАИНОВ.

ТОШКЕНТ АФРИКА ЧЕМПИОНИНИ КУТМОҚДА

21 октябрда неча минглаб мухлислар аjoyиб футбол беллашувининг гувоҳи бўла-дилар. Шу кунни пойтахтнинг «Пахтакор» марказий ста-дионида Ўзбекистон ва Ни-герия миллий терма жамоа-ларининг учрашуви ўткази-лади. Ушбу жамоалар «Аф-ро-Осиё — 95 Кубоги» учун беллашадилар.

Анъанага кўра, бу Кубок учун Африка ва Осиё қитъаларининг чемпион жамоалари кураш олиб борадилар. Бу йил бундай ша-рафга Африка чемпиони Ниге-рия миллий терма жамоаси ва Осиё чемпиони Ўзбекистон миллий терма жамоаси муассар бўлдилар.

Ўзбек футболини оламга та-ништишга хизмат қилувчи ушбу

муҳим учрашувда қатнашиш учун чет эл клубларидан шарт-нома асосида тўп сураётган Миржалол Қосимов, Игорь Шк-вирин ва Азамат Абдураимов-лар ҳам етиб келадилар. Ойбек Усмоновжаев, Нўмон Ҳасанов ва Олег Шахкилар эса бахтга қарши, жароҳат олганликлари туфайли майдонга тушмайди-лар.

«Афро-Осиё — 95 Кубоги» учун

Афро-Осиё Кубогининг эгаси

олган сурат:

Мамлакатимизда ёш авлоднинг жисмонан бақувват бўлиб камол топишига алоҳида эътибор берилган. Бу йилги дам олиш мавсумида меҳнаткашлар фарзандларининг дам олиши, сикат-саломатлигини яхшилашлари учун қандай ишлар амалга оширилади? Ушбу савол билан жамоатчи муҳаррими Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши раиси Омонкул Шукрувич САФОВга мурожаат қилди:

— Шаҳар касаба уюшмалари кенгаши, касаба уюшмалари тармоқ кумиталари ҳужалик раҳбарлари билан биргаликда ҳамда шаҳар ҳокимлиги, туман ҳокимликларининг қўлаб-қувватлашлари натижасида ёзи таътилда мактаб ўқувчилари болалар соғломлаштириш оромгоҳларида кунгилдагидек, мароқли дам олишлари учун қатор ишларни амалга оширди. Ёш мавсумида шаҳар ташқарисида 14 та, санаторий тилида 20 та, шаҳар ичкарида кундузи 32 та оромгоҳ фаолият кўрсатди. Ушбу оромгоҳларда 43 минг 246 нафар ўқувчи, шу жумладан, экологик аҳоли муракб бўлган Қорақалпоғистон ҳамда Хоразм вилоятдан 2000 нафар бола ҳордиқ чиқариб саломатлигини яхшилади.

Оромгоҳларда болалар уйларида, кўп болали ҳамда ҳам таъминланган оилалардан 370 нафар болалар беғуш йўланмалар орқали дам олишди. Шунингдек, имтиёзли йўланмалар билан каса-

зилди. Шунингдек, оромгоҳларда «Муъжизалар майдони», «Юлдузи дамлалар», «Усталар ва моҳирлар шаҳри», «Светофор», «Таваллуд топан кун», «Шарқ юлдузи — Тошкент, гуллаб-яшна», «Хужа Насриддин эртақлари» каби болалар қалбини завқу шавққа тўлдирувчи кизикарли тadbирлар ўтказиб борилди.

Болалар ҳаётини спорт баҳарласиз тасаввур этиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам спорт мусобақаларида катта эътибор берилди. «Кучлилар, довораклар, эгичилар» куриги ҳамда спортнинг шахмат-шашка, енгил атлетика, сузиш турлари бўйича мусобақалар ташкил этилди.

— Иш бор жойда муаммолар ҳам бўлади. Бутунги кунда ҳал этилиши зарур бўлган муаммолар хусусида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Муаммолар талайгина. Оромгоҳлардаги музтаътиларга эҳтиёт қисмлар, спорт асбоб-анжомлари, илора буюмлари, стол устидаги уйинлар учун жиҳозлар етишмайди. Тошкент шаҳар Ешлар Иттифоқи болалар билан иш олиб борадиган етакчиларни юборишда суст-кашликка йўл қўйди. Натижада оромгоҳларнинг бошқилари мактабга мактаб етакчилар ахтариб юришга тўғри келди. Шунингдек, етакчиларга услубий ёрдам кўрсатиш учун тавсияномалар ишлаб чиқилмаган. Чунки, қозоннинг қимматлиги сабабли болалар ижодиети шаҳар маркази болалар соғломлаштириш оромгоҳлари учун бундай тавсияномалар ишлаб чиқишни тўхтатиб қўйди.

Мавжуд оромгоҳларнинг аксарияти ёзи мавсум учун мўлжаллаб анча илгари қурилган билан бўлиб, етоҳоналарда 30-40 нафар бола дам олади. Корхона еки ҳужалик раҳбарияти узоқни кузлаган ҳолда иш тутиб оромгоҳларни замонавий асосда секстига қайталан куриб борилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Жумладан, «Алгоритм» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Элбурс» оромгоҳида меҳнаткашларнинг фарзандлари турт фаслдаги таътил кунларида, 8-12 кишилик ихчам, қулай етоҳоналарда ҳордиқ чиқаришди. Шунингдек, «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Радуга», «Узнейфотаскуришл» трестининг «Чотқол» оромгоҳлари ҳам шулар қаторига кириди.

Афсуски бундай соғломлаштириш масканлари санокдидир.

Кинокурсаулар ҳақида ҳам икки оғиз сўз. Одатта кура оромгоҳларда кунора кинофильмлар намойиш этилади. Лекин кинофильмларнинг болалар дилига мос келмаслиги, бадий савиясининг пастлиги дам олувчиларда кизик-киш уйғота олмапти. Бунинг устига ёш тошбаинлар дилига мос кизикарли, тарбиявий аҳамиятта эга бўлган кинофильмларни сотиб олиш учун кино ижара ташкилотларининг маблаг иеяматти.

Аммо излаган имконият топади дейишди. «Семур», «Радуга» оромгоҳларининг дам олиш хоналарида телевизор урнатилиб, кабель телевидениеси орқали кизикарли, мазмунли видеофильмлар намойиш этилади.

Автотранспорт ижараси масаласи ишимиздаги катта муаммолардан биридир. Утган мавсумда оромгоҳлар йўланмаларининг имтиёзли 10 фоизли баҳоси 120-130 сумми ташкил этиди. Автотранспорт ижарасининг имтиёзли 30 фоизли ҳақи эса ҳар бир бола учун 180-270 сумга ўттири келди. Бу пуллари корхона эмас, балки ота-оналар нақд пул билан тўлашди. Автотранспортдан фойдаланишдаги имтиёз янада кенгайтирилса ота-оналар учун анчагина енгиллик туғдирилган бўлур эди. Шу муаммоларни мутасадди ташкилотлар тезроқ ҳал этишса айни муддао бўларди.

Хозирги кунда амалга оширилган режалар сарҳисоб қилиниб, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартаф этиш ҳамда муаммоларни ҳал қилиш йўлида изланимиз. Касаба уюшмалари шаҳар кумиталари ўз тармоқлари бўйича кенгашлар ўтказиб, уларда яхши ишлар тақдирлиб, камчиликлар эса рўй-роҳат очиб ташламоқда, намуна кўрсатиб меҳнат қилган ҳодимлар рағбатлантирилмоқда, келгуси йил учун режалар белгиланмоқда.

Ҳаётимиз келажаги — болаларнинг жисмонан соғлом, баркамол, бақувват бўлиб камолта етишиши йўлида қилинаётган ишларимиз ўз ижобий самарасини беради. Оромгоҳларда юганимизда болаларнинг шодон хечрасини куриб қувонамиз. Зеро, «Бола кўлса — олам қулади» деб донишмандлар бежиз айтишмаган.

Сўхбатдош Улутбек ПУЛАТОВ,
Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши ахборот-тарғибот шўъбаси мудир.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг «Азияполистервис» ҳиссдорлик ишлаб чиқариш-технологик фирмаси билан ҳамкорликдаги «Ойла шифокори» газетасининг биринчи сони нашрдан чиқди. У ўзбек ва рус тилларида бир ойда икки марта чоп этилади.

Газетанинг биринчи бетиде Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги Шавкат Каримовнинг «Инсон саломатлиги учун» сарлавҳали мақоласини ўқиш мумкин. Унда Республикамиз тиббиети олдиде турган бутунги муаммолар, бу борада қилинаётган ишлар, келажақдаги

Янги нашрлар «Ойла шифокори»

режалар қаламга олинган.

Газетанинг учинчи саҳифаси «Саволингизга мутахассис жавоб беради» деб атаган. Унда муштарийлардан тушган саволларга мутахассислар томонидан ҳар томонлама кенг жавоблар берилган. Ўқувчилар бу саҳифада асосан гудакни қандай емизиш, кашандаликдан қўтилиш, асримиз вабоси бўлган СПИД хасталиги нима экани ҳақидаги саволларга жавоб олишлари мумкин.

Гудакни она сүти билан парваришлаш бугунда дуне миқсиде кутарилаётган масалалардан биридир. Ҳатто 1993 йил «Болаларни курак сүти билан боқиш йили» дея эълон қилинган эди. Шунга кура газетанинг туртинчи бетидеги Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг педиятрия илмий-тадқиқот институти директори Орхон Маҳмудовнинг «Она сүти беқиссидир» мақоласи ушбу мавзунинг ҳали дуне афкор оммаси назарда эскирмаганини билдиради. Яқинда таниқли болалар шифокори, I-даражали «Соғлом авлод учун» нишони соҳиби Маннон Мирзамухамедов фаолиятига 50 йил тўлди. Газета саҳифасидан шу муборак сана муносабати билан шифокорга қалб сузлари битилган сатрлар ҳам урин олган.

Бундан ташқари газета саҳифаларида «Жаҳон табобати тажрибасидан», «Таништирув», «Гинеколог тавсияси» руқмалари остидаги, «Ойла учун — Қизил олма», «Лаҳзалар ҳал қилганда», «Соғлом умуртқа — узок умр гарови» каби сарлавҳали мақолалар билан танишиш мумкин.

Мурод РАШИДОВ.

Сағлатимизнинг шундай жонқуяр ижодкорлари борки, уларнинг серкира фаолияти авлод учун бир умр намуна ва ибрат бўлиб хизмат қилади. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси, сағлатшунослик доктори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Мамажон Раҳмонов шундай сиймолар қаторига кириди. Унинг ташкилотчилик, илмий-тадқиқотчилик, театр педагогик, ижтимоий фаолияти бир-бири билан шу қадар боғлиқки, биринчи иккинчисидан ажратиб бўлмайди.

Мамажон ака меҳнат фаолиятини 1939 йил 25 ешида маданият бўйича кадрлар бўлимининг мудирли сифатида бошлади. 1943 йилдан 1949 йилгача Мукимий номли мусиқий драма театри ва айни замонда Москва консерваторияси қошида ташкил топан ўзбек опера студиясида (1947 — 1951 йиллар) директорлик вазифасини ўтади. 1954 йили ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент театр ва расомчилик сағлати институтининг театршунослик бўлимини тугатади. Унинг биринчи йирик тадқиқоти «Ҳамза ва ўзбек театри» 1959 йили эълон қилинди. М. Раҳмоновнинг китобида Ҳамза Ҳакимзодаининг 1915 йили яратилган дастлабки «Заҳарли ҳаёт» драмасидан бошлаб то умрининг охиригача драматургия ва театр ташкилотчилиги соҳасидаги фаолияти атрофича илмий таҳлил этиб берилди. Муаллиф «Ҳамза ва ўзбек театри» тадқиқоти учун сағлатшунослик номзоди деган илмий даража олишга муяссар бўлади. Шу зайдда биринчи театршунос — фан номзоди пайдо бўлди. Дарвоқе, биринчи деган сузи Раҳмоновга нисбатан кўп ишлатиш мумкин: биринчи доктор, биринчи профессор...

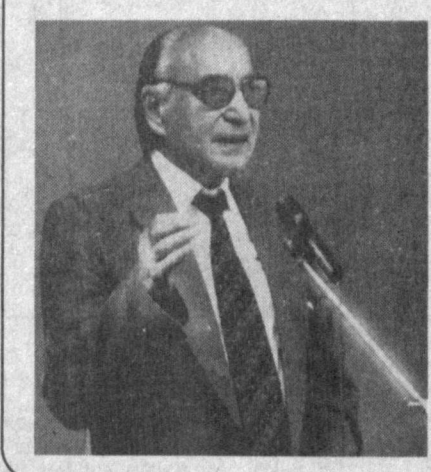
Утмишда, айниқса октябрь тугатилишга қадар ўзбек театри бўлмаган деган фикр авж олган йиллари Мамажон Раҳмонов бу уйдирмани йўққа чиқариш ҳаракатида тушди. Узоқ ва машаққатли изланишлар самараси тарида 1968 ва 1975 йиллари унинг ўзбек театрининг қадимий замонлардан XVIII асргача бўлган даврини ўз ичига олган «Ўзбек театри тарихи» ва «Ўзбек театрининг XVIII асрлардан XX аср бошлгача тарихи» китоблари нашр этилди. Ушбу монографиялар учун М. Раҳмонов Республика Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Монографияда Марказий Осие халқлари қадим-қадим замонларда асрлар давомиде халқ оммасига хизмат қилиб келган жула буй театр сағлатига эга бўлганлиги қўшдан-қўш ит-

лий далиллар асосида небот қилиб берилди. Тадқиқотда археология, тарихнавислик, адабиётшунослик соҳаларида қўлга киритилган топиламалар ҳақида ҳам сўз юритилади. Тадқиқот инкор этиб бўлмайдиган осоритиқларга, қоя суратлари, битиклар, ашвейи далилларга шу қадар бой эдики, шуниси билан у фағпа қўшилган катта илмийлик сифатида қабул қилинди. Китобни қўздан кечирар экансиз, Афросиёб, Тупроққалъа, Айритом сингари қадимий маданият учоқларида топан театр ниқоблари, мусиқа асбобларини ҳозирда қўзданиладиган чопулар, халқ кизикчиларининг замонавий ниқобларига қанча

Ҳамшаҳарларимиз

ФИДОЙИ ИЖОДКОР

лиқ ухшашлигига икор бўламиз. Хоролот, Страбон сингари тарихчилар езиб қолдирган кузатув, таҳлилларни ўқиб, Марказий Осие дуне цивилизациясининг қадимий музтабэр бешиқларидан бўлганлигидан гурур ҳисларига туламиз. Марказий Осие халқлари театр сағлатининг илмийлари зардуштийлик маросимлари билан қаттишиб кетишгани Раҳмоновдиний китоблар ҳақида сўз очиб қийин пайтларда «Авесто» муқаддас китоб матнларини таҳлил этиш орқали ҳам кўрсатиб берган. Ушбу тадқиқотда Ўзбекистонда миллий театр ва драматургияни яратиш йўлидаги фаолиятлар кенг таҳлил этилди.

Мамажон Раҳмонов, Мукимий номли театрдан ташқари икки бор Алишер Навоий номидеги ўзбек Давлат академик Катта Опера ва балет театрида (1957-1960, 1970-1976) директорлик вазифасини адо этади. У театрининг ичиде туриб барча ташкилий, ижодий ютуқларини ва муаммоларини илм доирасига олиб чиқди. Унинг «Яшининг театрчилик фаолияти», «Ўзбекистоннинг Катта театри», «Ўзбек театри танқидчилиги тарихи», «Қори Ёқубов ижоди» сингари унлаб китоблари шу тарзда дунега келган. Унинг сунгги, ўз нашини қўтаётган Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театрининг тарихи ҳақидаги икки жиллик тадқиқоти ўзбек театр сағлати тараққиятини ўрганишда алоҳида қимматга эга. Унда олимнинг қарийб 65 йиллик кузатувлари академик театрининг босқичли томошаларини таҳлил этиш орқали ўз ифоласини топан.

Мамажон Раҳмоновнинг санъат кадрларини етиштиришдаги хизматлари алоҳидадир, бу иш икки йуналишда, яъни илмий ва ижодий кадрлар етиштиришда ўз ифоласини топи. 1960 йилдан 1976 йилгача Ҳамза номли сағлатшунослик илмий-тадқиқот институтиде театр ва хореография бўлими мудирли сифатида ишлаб, 12 нафар кишининг номзодлик ва докторлик диссертацияларига илмий раҳбарлик қилди.

У ун йилдан кўпроқ вақт давомиде, аввал Муктор Ашрафий номли консерватория (1976-1979), сунг Маннон Уйғур номли Тошкент Давлат санъат институтиде (1979-1986) ректорлик вазифасида ишлади.

— Масъулиятини бўйинга олмагунча сағлатини равнақ топтириб бўлмайди, — дейди домла.

Илм-фан ва сағлатга нафи тегадиган бирон бир илмж учқунни қуринса, ундай кишини М. Раҳмонов ўз қаноти остига олади. Қўздан-қўш актер, режиссер, рассом еки илм соҳиби М. Раҳмоновнинг номини мингнатдорлик туйғуси билан тилга олиш бежиз эмас.

Мамажон Раҳмонов 80 баҳорини босиб ўтди. Ҳамза номли сағлатшунослик илмий-тадқиқот институтининг бош илмий ҳодимси, Ўзбекистон театр арбоблари уюшмасининг китоби сифатида ҳозирда ҳам кенг фаолият кўрсатиб келмоқда.

Сотимбой ТУРСУНБОВ,
Маннон Уйғур номидеги Тошкент Давлат санъат институтининг доценти.

Туйғулар

ИККИНЧИ УЧРАШУВ

Ажаб, савдо эканда бу муҳаббат. Худди қоровулнинг ўзи бўлиб қолганман. Уша қизининг йўлини поймайман. Уни курамасан тонг отмайдигандек, кун ботмайдигандек. Курсам қани энди тузукроқ бир гап айтолсам. У бўлса баҳордек яшнаб, қўлиб тураверади. Иسمى ҳам Баҳор.

— Баҳоримсиз, — десам.

— Баҳорингизман, — деб яна қулади.

Бир сафар қўлимга оппоқ қозғога уралган нарса тутқазиб кетди.

— Кейин курарсиз, — деди ишва билан.

Уни уйигача кузатиб қўйиб, қозғога уралган нарсани очдим. Ҳарир румолча экан. Бир четиде гул, енига «Б» деб езиб қўйилган. Иккинчи четиде эса — қўполгина бўлса ҳам кузимга жула гузал қуринди — бўлбулнинг сурати. Енига «Д» деб езиб қўйилган. Энтиниб кетдим. Бу қиз қўлининг қатъий қарори эканлигини англадим.

Кейинги қуришганда ноз билан:

— Еқдим, — деди.

— Еқди, — деди.

— Фақат урннга сизга нима берсам экан?

— Хеч нима, — деди Баҳор табассум билан. — Менга хеч нарса керак эмас.

— Мен ҳамми? — дедим қувлик билан.

— Сиз нарса эмассизку?

— қули Баҳор.

— Раҳмат! — дедим ҳаяжонимни босолмай...

— Раҳмат!

... Йиллар ўтди. Уша Баҳор билан бирга юртан еки болаларни езилиб сайр қилардим. Уша дамлари эс-ласам юрагим ҳаққириб кетарди. Иккинчи йил ичиде шунча узғаришлар бўлдики... Қанисан, Баҳорим, қанисан?

Ана у келмоқда. Атайлаб қилганми оппоқ либосда. Қўлида болжонни. Рушарманда утар экан титроқ овозда шивирлади:

— Ҳарбийдан эсон-омон келдингизми, Доңер? Аҳволларингиз ахшими?

Нима дейман? Нима десам урнини бўлади? Мен ички дард, сунгиз алам билан жавоб қайтардим:

— Раҳмат сизга, раҳмат! Иккаламининг юрагимиз тирак япрогидек титрарди...

Ғолиб МИРЗО.

Автобус бекати. Иш пайти тугатгани учунми одамлар гавжум. Наримон узлини боғчадан олиб автобус кетмоқда. Ярим соғача бедди, неғадир автобусдан дарак йўқ. Угли Но-зимжоннинг ҳам сабри тугади шекилли. хархаша қила бошлади:

— Далажон, қачон уйга кетамиз? Оғзим оғриб кетяпти.

— Хозир утлим, хозир. Автобус келсин, — дея Нозимжонни тинчлатишди Наримон.

Шу пайт Наримоннинг кузи кийимлари устига ярашган, келишган бир жувонга тушди. У хушбичим, еш йигит билан бозор томонга кетмоқда эди.

Наримоннинг йчиде бир нима эзилб кетгандек бўлди, юраги «жаз» этди. Енидаги жажжи Нозимжонни ҳам унутиб ҳаёт ғирдобига чумди...

...Наримон оиладе туғинч фарзанд. Мактабни тугатгач, яхши ниятлар билан Тошкентдаги институтлардан бирига ҳужжатларини топишди. Лекин, «омоди чопмади». Шундай бўлса ҳам руҳини чуктирмади. Саноят корхоналаридан бирида олдий ишчи бўлиб ишлай бошлади.

Ҳар бир ота-онанинг орзу-ҳаваси бор. Фарзандларини уйлжойли қилишчи, неварачевара қуришчи истади. Тақдир такози билан Наримоннинг ота-онаси ҳам намунали оилалардан бири бўлган Раҳматжон акалар хонадонининг эшитини очинди. Раҳматжон аканинг кизин Шахноза билан Наримоннинг дили дилига мос тушиб, маҳал-

Бир кунин шундай бўлди: Шахнозаниннг укаси Ботиржон ҳарбий хизматни утаб қайтди. Урфодатимизга кура, Шахнозаниннг ота-онаси ҳам Ботиржоннинг эсон-омон ҳарбий хизматдан қайтгани учун элта ош берди.

Шахноза соғинч ҳисси билан ота-онасиникига боришга тайерларик кура бошлади. Қудала-

Турмуш чорраҳаларида

АРМОННИ ҚАЛБ

ла-қўй, қариндош-урулар ок фотиха беришиб, кўп утмай туй ҳам бўлиб ўтди.

Шахнозаниннг касби тикувчи. Одобли, ширинсухан, каттага ҳурмат, кичикка иззатни жойига қўйди. Наримон Шахноза билан ярим йил турмуш қуришгач, ораларидан «ола мушук» ўтди. Арзиматан сабаблар билан оилавий жанжаллар чиқа бошлади. Наримон Шахнозанинн рашиқ қилиб: «Уйда тикувчилигининг қилвер, ишпадан бўша. Сенга бегона эркаклар қарашини истамайман», дея икки оёғини бир эттикка тикиб олди.

риникига қайнота-қайнонаси эртароқ кетишиб, Шахноза Наримоннинг илпан қайтишини кута бошлади. Вақт алламаҳал бўлди ҳамки, Наримондан дарак йўқ эди. Соат кечки ун яримлар чамаси Наримон ширақайф ҳолда уйга кириб келди. Шахноза унга шу ҳолатда гап уқтириш қийинлигини сезиб, индамди. Узи туни билан мижажа қоқмади.

Эрталаб дам олиш куни — шанба эди. Нонушта қилишдан олдин Шахноза Наримонга укаси Ботиржон ҳарбий хизматдан қайтганлигини айтиб, суюнчи олмақчи бўлди. Наримон хуш-

хабарни эшитиб, узини эшитмаганга солди. Бу ҳам етмагандек: «Жула яхши. Сен уйингга бормайсан. Ботиржоннинг узи келсин сени куригани», дея дук ўрди. Шахнозаниннг устидан бирон совуқ сув қуйиб юборгандек бўлди. Уксиб-уксиб йилгиди...

Юкоридагидек воқеалар оилада кўп марта такрорланди. Наримон шаънига паст-насоҳатлар айтилди. Биротиси кор қилмади. Ойла барбод бўлди...

Вақт утиб, Наримон иккинчи марта уйланди, икки фарзандли бўлди. Лекин халқимизнинг «Куз очиб қурганинган айрилма», деган гапиде жон бор. Наримоннинг иккинчи турмуши яхши бўлмади. Энди афсус-на-домат чеккинининг фойдаси йўқ...

— Далажон, автобус келди, уйга кетмаймизми?

Нозимжоннинг жарангдор овози Наримонни қушига келтирди. Автобусте қандай чиққанино, уйига ҳандай етиб келганини эслай олмади. Боши қаттиқ оғриб, қузи уйкута кетди...

Уйқудан уйғотганида тонг еришга бошлаган эди. Лекин бутонг ҳам аввалгиларига ухшаш тонг эди. Армонли қалбини юпатоламасди.

Шонра АБУТОЛИПОВА.

